

COVID-19 i školska djeca/adolescenti

Najčešća pitanja i odgovori

(Ažurirano 8.9.2020)

Kako izgleda COVID-19 kod djece i adolescenata?

Djeca i adolescenti najčešće imaju blage simptome bolesti ili ih uopće nemaju. Kod djece koja imaju simptome, najčešće se javljaju:

- povišena temperatura
- kašalj
- otežano disanje
- gubitak osjeta mirisa i okusa
- grlobolja
- umor
- glavobolja
- bolovi u mišićima
- proljev
- povraćanje

Iako je bolest kod djece najčešće blagog tijeka, u težim slučajevima može se javiti teška upala pluća, akutni sindrom respiratornog distresa, sepsa i septički šok.

Koja djeca su pod povećanim rizikom od težih oblika COVID-19 bolesti?

Djeca i adolescenti koji boluju od težih oblika kroničnih bolesti podložniji su težim oblicima bolesti. U izrazito osjetljive skupine, neovisno o dobi, spadaju:

- osobe koje su transplahirale solidne organe
- osobe s određenim malignim bolestima (osobe s malignim bolestima za vrijeme primanja kemoterapije; osobe koje imaju rak pluća i u tijeku je radikalna radioterapija; osobe s hematološkim malignitetima i malignitetima koštane srži poput leukemije, limfoma, mijeloma, u bilo kojoj fazi liječenja; osobe koje primaju imunoterapiju ili neku drugu trajnu terapiju maligne bolesti, uključujući terapiju T stanicama s kimeričnim antigenskim receptorima; osobe koje zbog malignih bolesti primaju terapiju koja utječe na imunološki sustav poput inhibitora proteinske kinaze ili PARP inhibitore; osobe koje su transplahirale koštanu srž ili matične stanice prije manje od 6 mjeseci ili su još na imunosupresivnoj terapiji)
- osobe s teškim bolestima dišnog sustava, uključujući cističnu fibrozu, teške oblike astme i teške oblike kronične opstruktivne bolesti pluća (težinu astme i KOPB definira izabrani liječnik, to su prvenstveno osobe čija bolest zahtijeva specijalističku zdravstvenu skrb i trajnu terapiju pod nadzorom specijalista)
- osobe s rijetkim bolestima koje značajno povećavaju rizik od infekcija (npr. teška kombinirana imunodeficijencija, djeca s povišenim rizikom od infekcija zbog drugih teških oblika primarne imunodeficijencije, homozigotna anemija srpastih stanica)
- osobe koje primaju visoke doze imunosupresivnih lijekova (npr. djeca i odrasli s povećanim rizikom od infekcija zbog imunodeficijencije uzrokovane terapijom)

osnovne bolesti, npr. iatrogena imunosupresija nakon transplatacije ili teškog vaskulitisa)

- osobe koje trebaju pomoć pri disanju uključujući kisik, sukciju, neinvazivnu ventilaciju ili profilaktički primaju antibiotike zbog ponavljajućih infekcija dišnog sustava
- trudnice s teškom srčanom bolešću (kongenitalnom ili stečenom)
- osobe s određenim srčanim bolestima (bolesnici s jednim ventrikulom sa ili bez palijativnog operativnog zahvata; dojenčad s neispravljenom prirođenom srčanom manom; srčani pacijenti s kroničnom cijanozom; pacijenti s teškim kardiomiopatijama koje zahtjevaju trajno medikamentozno liječenje; pacijenti s prirođenim srčanim manama koje zahtijevaju medikaciju za poboljšanje srčane funkcije; pacijenti s plućnom hipertenzijom koja zahtjeva medikamentozno liječenje; pacijenti koji su transplatali srce; pacijenti s prirođenim srčanim manama koji istovremeno imaju druge kronične bolesti, npr. KOPB ili bubrežnu bolest)
- druge osobe koje se klasificiraju kao izrazito osjetljive na temelju kliničke procjene izabranog liječnika ili kliničara

Tko izdaje ispričnice za školu?

Za kraće izostanke iz škole zbog bolesti ispričnice izdaje nadležni liječnik obiteljske medicine (iznimno pedijatar), a za izostanke duže od mjesec dana, nadležni školski liječnik.

Koji je postupak ako dijete boluje od kronične bolesti koja ga čini izrazito ranjivim za pohađanje nastave u školi?

Ukoliko dijete spada u izrazito osjetljivu skupinu bolesnika, roditelj se treba javiti nadležnom školskom liječniku koji će učiniti procjenu rizika po zdravlje učenika te ukoliko postoji opravdanost praćenja nastave na daljinu izdati liječničku potvrdu.

Imaju li djeca u samoizolaciji organiziranu nastavu na daljinu?

Da, prema „Modelu i preporukama za rad u uvjetima povezanim s COVID-19“ djeca u samoizolaciji imaju organiziranu nastavu na daljinu.

Koja djeca ne smiju pohađati nastavu u školi?

Djeca kojoj je izrečena mjera samoizolacije ili je potvrđeno da boluju od bolesti COVID-19. Akutno bolesna djeca ne pohađaju školu do ozdravljenja, odnosno dok izabrani doktor (obiteljski liječnik/pedijatar) ne odobri vraćanje u kolektiv. Roditelji djece koja zbog svoje kronične bolesti spadaju u izrazito osjetljivu skupinu bolesnika trebaju se posavjetovati sa školskim liječnikom o mogućnosti pohađanja nastave od kuće na daljinu.

Mogu li djeca čiji su roditelji u samoizolaciji pohađati nastavu u školi?

Mogu. Ukoliko je nekom od ukućana djeteta izrečena mjera samoizolacije dijete može obavljati sve svoje dnevne aktivnosti uključujući i odlazak u školu sve dok se (i ako) ukućaninu ne potvrdi zaraza koronavirusom.

Kome se roditelj može obratiti ako netko od ukućana učenika ulazi u skupinu izrazito osjetljivih bolesnika?

Ukoliko netko od ukućana ulazi u skupinu izrazito osjetljivih bolesnika, treba se javiti svom liječniku obiteljske medicine koji će razmotriti situaciju uzimajući u obzir aktualnu epidemiološku situaciju. Kod izostanka djeteta dužeg od mjesec dana, roditelj se javlja nadležnom školskom liječniku.

Kome se roditelj javlja u slučaju da dijete dobije neki od simptoma COVID-19?

Ukoliko dijete dobije neki od simptoma bolesti ili roditelj izmjeri povišenu temperaturu djetetu prije dolaska u školu, to javlja ravnatelju škole te izabranom pedijatru/ liječniku obiteljske medicine radi odluke o testiranju i daljnjem liječenju djeteta.

Važne poveznice:

- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Upute_vrtici_i_skole_24_08_2020_HZJZ-1.pdf
- https://www.hzjz.hr/wp-content/uploads/2020/03/Bolesti_i_stanja_s_povecanim_rizikom_02_09_2020.pdf
- [https://mzo.gov.hr/UserDocImages//dokumenti//Modeli%20i%20preporuke%20za%20provedbu%20nastave%20u%202020-2021%20\(29.8.2020\).pdf](https://mzo.gov.hr/UserDocImages//dokumenti//Modeli%20i%20preporuke%20za%20provedbu%20nastave%20u%202020-2021%20(29.8.2020).pdf)

Pripremila: Ivana Bubanj, dr.med., specijalizant školske medicine